

SORPA bs.

Ársreikningur 2023

Köllunarklettsvegur 1
104 Reykjavík

Kt. 510588-1189

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	1
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymi	9
Skýringar	10
Sundurliðanir	17

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa í SORPU bs.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning SORPU bs. („félagið“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2023 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda*. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem og á öðrum vettvangi. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru m.a. skýrsla stjórnar sem fylgir ársreikningi, ársskýrsla og önnur ófjárhagsleg upplýsingagjöf. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirlestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningnum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitung við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- * Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- * Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- * Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- * Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- * Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- * Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á álit okkar á félaginu.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við lýsum því yfir að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 5. mars 2024

Theodór S. Sigurbergsson

löggiltur endurskoðandi

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Rekstur og afkoma:

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga. Hann er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Aðalstarfsemi samlagsins er meðhöndlun úrgangs. Fjöldi ársverka var 150.

Kynjahlutfall stjórnar er jafnt, 3 konur og 3 karlar.

Samkvæmt rekstrarreikningi félagsins var hagnaður tímabilsins 90.823.971 kr. Hrein eign félagsins í lok ársins nam 5.774.547.726 kr. Ráðstöfun á afkomu ársins og aðrar eiginfjárbreytingar koma fram í skýringu um eigið fé í ársreikningnum.

Þróun í starfsemi félagsins og markverðir atburðir:

SORPA gekk í gegnum miklar breytingar á árinu sem höfðu mikil áhrif á rekstrar- og tekjulíkan og má búast við að sú umbreyting muni halda áfram á næstu árum. Áhersla á hringrásarhagkerfið, ábyrga og rekjanlega úrvinnslu úrgangs með sérstakri áherslu á að koma úrgangi ofar í úrgangspríhyrninginn reyndi á starfseminna og starfsmenn, sem stóðu sig einstaklega vel á árinu.

SORPA var og er vel í stakk búin til að fjármagna þessar breytingar og á undanförunum árum hefur SORPA stórbætt fjárhag sinn og fyrirsjáanleika í áætlanagerð og rekstri sem skilaði félaginu kjörstöðu til að takast á við þessar breytingar sem gegnu yfir á árinu.

Sérsöfnun og samræming hennar á höfuðborgarsvæðinu breytti úrgangssamsetningu á síðari hluta ársins verulega og um leið breyttust afsetningarleiðir, er mun minna magn rataði í urðun á árinu en fyrri ár. Afsetningaleiðir urðu dýrari á árinu og kemur það glögglega fram í auknum kostnaði byggðarsamlagsins á síðari hluta ársins.

SORPA opnaði nýjan og endurbættan Góða hirði 1. apríl og hafa viðtökur verið umfram væntingar en salan hefur aukist um 38%.

Megináhersla SORPU á tímabilinu var að greina úrgangsstrauma með breytta meðhöndlun í samræmi við forgangsröðun úrgangspríhyrningsins í huga. Kjarnastarfsemi SORPU hefur hingað til snúist um rekstur urðunarstaðar í Álfsnesi ásamt meðhöndlun endurvinnsluefna. Nú hefur SORPA einsett sér að koma eins miklu af úrgangi úr urðun og unnið er með markmið laga um breytta meðhöndlun úrgangs sem tóku gildi í byrjun árs sem mun einkenna rekstur SORPU á næstu árum. Ljóst er að mikil tækifæri liggja í aukinni verðmætasköpun úr úrgangi og er það áhersla SORPU að efna til samstarfs við aðila á markaði um nýsköpun og þróun í þeim efnum.

Í anda hringrásarhagkerfisins hefur SORPA einsett sér að horfa á alla virðiskeðjuna er tengist úrgangsméðhöndlun og greina tækifærin. Í þeim anda hefur gott starf verið unnið með eigendum SORPU um að skipuleggja samræmingu úrgangssöfnunar á starfssvæði SORPU, ásamt því að leggja drög að sérsöfnun við öll heimili á matarleifum, plasti, pappír og pappa. Á árinu innleiddi SORPA í samstarfi við eigendasveitarfélög sín nýtt sorphirðukerfi á höfuðborgarsvæðinu. Innleiðingin er eitt stærsta umhverfisverkefni síðari ára og sýnir glögglega að SORPA er leiðandi á sviði umhverfismála á landsvísu.

Þessi breyting á söfnun við heimili skilaði strax við innleiðingu mun betri endurvinnsluefnum, sem var forsenda fyrir því að GAJA skili þeim árangri í moltugerð sem stefnt er að. Frá 1. október 2023 hefur GAJA eingöngu móttengið sérsafnaðar matarleifar, og var rekstri forvinnslulínunnar í Gufunesi hætt þann sama dag. Áhrifin af breytingunum kom fram í minni tekjum GAJA á síðustu mánuðum ársins.

Á árinu bauð SORPA út útflutning á 42.000 tonnum af blönduðum úrgangi til orkuvinnslu. Útflutningurinn kemur í stað urðunar, en með viðauka við samkomulag eigenda um rekstur urðunarstaðarins í Álfsnesi eru settar þröngar skorður við urðun, og urðun lífræns og lyktarsterks úrgangs bönnuð með öllu. Urðun á þessum úrgangsflokkum var hætt í desember og gera áætlanir ráð fyrir að urðun dragist saman um 70% milli ára 2023 og 2024, með tilheyrandi áhrifum á tekjur urðunarstaðar.

Viðaukinn markar tímamót í starfsemi SORPU, sem hefur frá stofnun haft rekstur urðunarstaðar sem hluta af kjarnastarfsemi sinni. Með því að hætta að urða lífrænan úrgang gerir SORPA ráð fyrir að losun gróðurhúsalofttegunda frá starfsemi samlagsins, sem nánast einvörðu stafar af losun frá urðunarstaðnum, dragist saman um 80% á næstu 10-15 árum, úr 100.000 tonnum af koltvísýringisgildi niður í 20.000 tonn.

Í lögum um breytta úrgangsmeðhöndlun er lögð áhersla á hringrásarhagkerfið og aukna sérsöfnun við heimili. Má búast við kostnaðarauka fyrir sveitarfélög vegna þessa. Til að mæta þeim kostnaðarauka er lagt til að markvirkni Úrvinnslusjóðs breytist og meira af umbúðum og öðrum úrgangi falli þar undir. Mikilvægt er að vel takist til og unnið verði að útfærslu kerfisins með Sambandi íslenskra sveitafélaga, Úrvinnslusjóði og öðrum hagaðilum.

Uppfærsla upplýsingakerfa hófst á árinu 2021 en ljóst var orðið að fjárfestingar SORPU í kerfum stóðust ekki kröfur um örugga söfnun, vinnslu og geymslu gagna. Einnig voru netöryggismál skoðuð og standa fjárfestingar yfir þar. Uppfæra þurfti bókhaldskerfið og gagnavinnslukerfið og stendur það verkefni yfir. Búast má við að SORPA geti með auðveldari hætti en áður birt tölfræði m.a. á vef sínum á seinni hluta ársins, samhliða uppfærslu á vef SORPU.

Samlagið hefur unnið markvisst að markaðspróun vegna metans og ljóst að næg eftirspurn er eftir afurðinni í iðnað og stórflutninga og byrjað var að auka gassöfnun á tímabilinu. Til að mæta aukinni eftirspurn var fjárfest í aukinni geymslu – og flutningsgetu, auk þess sem bætt var við getu til þjöppunar á gasi á flutningseiningar. Loks var borað eftir gasi í urðunarreit 20, sem hafði jákvæð áhrif á framleiðslugetu SORPU á metangasi.

Megináhætta og óvissuþættir:

Stefna og breyting stjórnvalda varðandi lög og reglur vegna úrgangsmála, hefur bein áhrif á rekstur SORPU. Unnið er að því að auka fyrirsjáanleika á breytingum sem geta valdið því að SORPA þurfi að bregðast við breyttum ferlum, takmörkunum og reglum um meðhöndlun úrgangs með skömmum fyrirvara. Slíkar breytingar hafa valdið auknum kostnaði hjá samlaginu og auknum fjárfestingum og má búast við að það ástand vari næstu árin.

Samlagið hætti urðun á lífrænum og lyktarsterkum úrgangi í Álfsnesi fyrir lok ársins 2023 og hóf samhliða útflutning á blönduðu rusli til orkuvinnslu. Þessum breytingum fylgir mikil óvissa og aukinn kostnaður. Að senda blandaðan úrgang í brennslu er kostnaðarsamari vinnsluferill heldur en að urða og hefur gjaldskrá samlagsins hækkað í samræmi við aukinn kostnað. Auk þess hækkar kostnaður við móttöku allra flokka á urðunarstað nokkuð verulega sökum mikillar magnminnkunar á urðunarstað. Þá er gengisáhætta mikil og óvissa um verð frá móttökuaðilum og hugsanlega skattar og lagabreytingar í Evrópu er snúa að innflutningi á úrgangi.

Fjármögnun og vaxtastig:

Vextir hafa verið að hækka síðustu misseri og hefur það áhrif á rekstur SORPU. Samlagið er einungis fjármagnað með lánnum í íslenskum krónum og því er gengisáhætta ekki til staðar.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra:

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og framkvæmdastjóra SORPU bs. er ársreikningur félagsins í samræmi við reikningskilastaðla. Að áliti stjórnar og framkvæmdastjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu í lok tímabilsins og rekstrarafkomu félagsins sem og breytingu á handbæru fé á tímabilinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Eigendur í upphafi og lok tímabilsins eru:

Reykjavík	58,3%	1.099.813.104
Kópavogur	15,4%	290.021.776
Hafnarfjörður	12,6%	237.286.499
Garðabær	6,9%	130.066.647
Mosfellsbær	4,7%	88.541.017
Seltjarnarnes	2,2%	41.233.525
	100,0%	1.886.962.568

Stjórn SORPU bs. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning samlagsins fyrir tímabilið með undirritun sinni.

Reykjavík, 5. mars 2024

Framkvæmdastjóri:

Rekstrarreikningur 2023

Rekstrartekjur	Skýr.	2023	2022
Þjónustutekjur		6.590.546.510	5.756.324.071
Aðrar tekjur		77.810.459	15.660.354
		<u>6.668.356.969</u>	<u>5.771.984.425</u>
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	4	2.215.594.044	1.810.434.488
Rekstrarkostnaður		3.679.876.170	2.652.812.375
Afskriftir	5	453.598.580	403.167.182
		<u>6.349.068.794</u>	<u>4.866.414.045</u>
		Rekstrarhagnaður	905.570.380
		319.288.175	
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)		(237.367.939)	(217.025.274)
Áhrif dótturfélaga	6	8.903.735	(1.193.626)
		<u>(228.464.204)</u>	<u>(218.218.900)</u>
		Hagnaður tímabilsins	687.351.480
		<u>90.823.971</u>	<u>687.351.480</u>

Efnahagsreikningur

Eignir

	Skýr.	2023	2022
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir			
Fasteignir		6.301.387.158	6.438.436.831
Áhöld og tæki		1.915.911.264	1.493.572.803
Varanlegir rekstrarfjármunir samtals	5	<u>8.217.298.422</u>	<u>7.932.009.634</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur			
Eignarhlutir í öðrum félögum	6	28.951.694	20.047.959
Bundnar bankainnstæður		146.697.134	137.343.506
Áhættufjárm. og langtímakr. samtals		<u>175.648.828</u>	<u>157.391.465</u>
Fastafjármunir samtals		<u>8.392.947.250</u>	<u>8.089.401.099</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	2,8	563.199.737	413.386.147
Kröfur á tengda aðila	7	418.803.187	94.688.416
Aðrar skammtímakröfur		491.947	392.729
Handbært fé	2	297.730.517	998.204.405
Veltufjármunir samtals		<u>1.280.225.388</u>	<u>1.506.671.697</u>
Eignir samtals		<u>9.673.172.638</u>	<u>9.596.072.796</u>

31. desember 2023

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	2023	2022
Eigið fé			
Stofnfé		1.886.962.568	1.886.962.568
Óráðstafað eigið fé		3.887.585.158	3.796.761.187
Eigið fé samtals	9	<u>5.774.547.726</u>	<u>5.683.723.755</u>
Skuldir			
Skuldbindingar			
Skuldb. v/ábyrgðar á urðunarst.		152.260.598	137.911.133
Skuldb. vegna endurvinnslustöðva		330.731.277	323.694.931
Skuldbindingar samtals	11	<u>482.991.875</u>	<u>461.606.064</u>
Langtímalán			
Skuldir við lánastofnanir	10	<u>2.033.316.336</u>	<u>2.135.541.359</u>
Langtímalán samtals		<u>2.033.316.336</u>	<u>2.135.541.359</u>
Langtímaskuldir samtals		<u>2.516.308.211</u>	<u>2.597.147.423</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir	2	692.954.319	485.627.415
Skuldir við tengda aðila	7	101.839.513	383.767.792
Ýmsar skammtímaskuldir		357.524.998	201.949.945
Næsta árs afb. langtímaskulda	10	229.997.871	243.856.466
Skammtímaskuldir samtals		<u>1.382.316.701</u>	<u>1.315.201.618</u>
Skuldir samtals		<u>3.898.624.912</u>	<u>3.912.349.041</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>9.673.172.638</u>	<u>9.596.072.796</u>

Sjóðstreymi 2023

Handbært fé frá rekstri	Skýr.	2023	2022
Hagnaður fyrir tekjuskatt.....		90.823.971	687.351.480
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir varanlegra rekstrarfj.		453.598.580	403.167.182
Tap (hagn) af sölu á varanl. rekstrarfj.		(15.330.366)	(13.103.626)
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага		(8.903.735)	1.193.626
Verðbætur og gengismunur		<u>117.047.825</u>	<u>133.005.118</u>
Hreint veltufé frá rekstri		637.236.275	1.211.613.780
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Lækkun (hækkun) á rekstrart. kröfum		(474.027.579)	70.781.095
Hækkun (lækkun) á rekstrart. skuldum		<u>80.973.678</u>	<u>4.388.047</u>
Handbært fé frá rekstri		244.182.374	1.286.782.922
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfestingar		(789.304.589)	(545.639.957)
Söluverð fastafjármuna		49.461.145	16.958.000
Breyting bundinna innstæða		<u>(9.353.628)</u>	<u>(17.335.656)</u>
Fjárfestingarhreyfingar		(749.197.072)	(546.017.613)
Fjármögnunarhreyfingar			
Ábyrgðargjald v/urðunarstaða		14.349.465	15.414.391
Greiddar afborganir langtímalána		(233.131.443)	(229.005.580)
Br. á skuldb. endurvinnslustöðva		<u>23.322.788</u>	<u>21.857.508</u>
Fjármögnunarhreyfingar		(195.459.190)	(191.733.681)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		(700.473.888)	549.031.628
Handbært fé í årsbyrjun		998.204.405	449.172.777
Handbært fé í árslok		<u>297.730.517</u>	<u>998.204.405</u>

Skýringar

1. Upplýsingar um félagið

SORPA er byggðasamlag og er megin starfsemi félagsins fólgin í meðhöndlun úrgangs sbr. lög nr 55/2003 fyrir sex sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu, sem öll eru stofnaðilar að því. Lögheimili samlagsins er að Köllunarklettsvegur 1, 104 Reykjavík.

Samlagið er stofnað í samræmi við ákvæði IX. kafla sveitarstjórnarlaga nr. 8/1986 með síðari breytingum (nr. 45/1998) um samvinnu sveitarfélaga við framkvæmd einstakra verkefna.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og hann byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum. Stjórnendur fyrirtækisins hafa metið rekstrarhæfi þess og telja að fyrirtækið hafi grundvöll til áframhaldandi starfsemi. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Hann er í íslenskum krónum og fjárhæðir eru sýndar í heilum krónum nema þar sem annað er tilgreint.

Matsaðferðir

Stjórnendur þurfa að meta og taka sértækar ákvarðanir er varða mikilvæga liði ársreikningsins og vegna eðlis síns eru háðir mati hverju sinni. Matsaðferðirnar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju. Raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir, geta við sölu eða aðra ráðstöfun, reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Gengismunur

Færslur í erlendum gjaldmiðlum eru í upphafi færðar á gengi viðskiptadagsins. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands á árinu. Gengismunur sem myndast vegna þessa er færður í rekstrarreikning. Eignir og skuldir, aðrar en peningalegar, sem færðar eru á kostnaðarverði eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi viðskiptadagsins.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar samkvæmt upphaflegu viðskiptaverði að frádreginni niðurfærslu sem gerð er til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum félagsins.

Handbært fé

Til handbærs fjár teljast sjóður og bankainnstæður.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga.

Skýringar

Tekjur

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til samlagsins og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti. Tekjur eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Seldar vörur

Tekjur af seldum vörum eru færðar í rekstrarreikning þegar verulegur hluti áhættu og eignarhalds flyst yfir til kaupanda, en almennt er miðað við afhendingu vöru.

Veitt þjónusta

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru skráðar hlutfallslega miðað við framvindu verksins. Framvinda verksins er metin með hliðsjón af unnum vinnustundum í hlutfalli af áætluðum heildarvinnustundum verksins. Þegar ekki er hægt að meta útkomu tiltekins samnings með áreiðanlegum hætti eru tekjur aðeins innleystar að því marki sem þær standa undir kostnaði við verkefnið.

Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

3. Starfspáttayfirlit

Starfsemi samlagsins er skipt í eftirfarandi fjóra starfspætti:

	Gufunes	Álfsnes	Endurvinnslu- stöðvar og grenndargámar	Góði Hirðirinn	Samtals
Tekjur	4.114.737.935	2.768.527.588	2.043.725.697	527.653.652	9.454.644.872
Innansamlagsviðsk	0	0	0	0	(2.786.287.903)
Samtals	4.114.737.935	2.768.527.588	2.043.725.697	527.653.652	6.668.356.969
Laun og launat. gjöld .	867.453.566	400.787.826	592.189.320	355.163.332	2.215.594.044
Rekstrarkostnaður	2.887.179.841	1.961.192.655	1.451.527.416	166.264.161	6.466.164.073
Afskriftir	193.106.142	254.272.110	0	6.220.328	453.598.580
Fjármagnsliðir	(15.404.699)	243.854.111	8.961	5.831	228.464.204
Innansamlagsviðsk	0	0	0	0	(2.786.287.903)
Samtals	3.932.334.850	2.860.106.702	2.043.725.697	527.653.652	6.577.532.998
Hagnaður ársins	182.403.085	(91.579.114)	0	0	90.823.971

Skýringar

4. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun	1.833.149.835	1.486.839.660
Lífeyrissjóður	223.321.415	189.216.570
Önnur launatengd gjöld	159.122.794	134.378.258
Laun og launatengd gjöld alls	<u>2.215.594.044</u>	<u>1.810.434.488</u>

Fjöldi ársverka á tímabilinu var 150 miðað við 130 á sama tímabili á árinu á undan.

Laun stjórnar og framkvæmdastjóra námu um 40,4 mkr á tímabilinu, en um 39,9 mkr á sama tímabili árið á undan.

5. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrymun ef hún er til staðar. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili félaginu framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikning þegar til hans er stofnað. Afskriftir eru miðaðar við áætlaðan nýtingartíma einstakra varanlegra rekstrarfjármuna og reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði, að frádregnu áætluðu hrakvirði, miðað við eignarhaldstíma á tímabilinu. Hrakvirði, nýtingartími og afskriftaraðferðir eru endurskoðaðar við lok hvers tímabils.

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Áhöld og tæki	Samtals
Stofnverð 1/1	7.741.050.292	2.887.584.674	10.628.634.966
Afskrifað alls 1/1	(1.302.613.460)	(1.394.011.872)	(2.696.625.332)
Viðbót á tímabilinu	226.510.084	562.794.505	789.304.589
Afskrifað á tímabilinu	(177.842.699)	(292.042.323)	(469.885.022)
Selt og niðurlagt	(25.930.500)	(8.200.279)	(34.130.779)
Bókfært verð 31/12	<u>6.461.173.717</u>	<u>1.756.124.705</u>	<u>8.217.298.422</u>
Stofnverð alls 31/12	7.941.629.876	3.442.178.900	11.383.808.776
Afskrifað alls 31/12	(1.480.456.159)	(1.686.054.195)	(3.166.510.354)
Bókfært verð 31/12	<u>6.461.173.717</u>	<u>1.756.124.705</u>	<u>8.217.298.422</u>
Afskriftarhlutföll	2-20%	10-20%	

Afskriftir færast eftirfarandi:

Í rekstur	453.598.580
Til lækkunar á skuldbindingu vegna endurvinnslustöðva	16.286.442
	<u>469.885.022</u>

Skýringar

Fasteignir félagsins eru metnar með eftirgreindum hætti. Til samanburðar er bókfært verð eignanna.

	Fasteigna- mat	Vátrygginga- mat	Bókfært verð
Gufunes, móttökustöð	2.037.550.000	2.314.400.000	981.336.958
Gas og jarðgerðarstöðin Álfsnesi	2.831.550.000	0	5.139.086.465
Endurvinnslustöðvar	312.450.000	215.220.000	340.750.292
	<u>5.181.550.000</u>	<u>2.529.620.000</u>	<u>6.461.173.715</u>

Vátryggingarverð véla, tækja og áhalda samlagsins nam 8.032 mkr í lok tímabilsins.

6. Eignarhlutir í dótturfélögum

Dótturfélög eru þau félög sem félagið fer með yfirráð í. Yfirráð eru til staðar þegar félagið á meirihluta atkvæða í öðru félagi eða fer með meirihluta atkvæða af einhverjum ástæðum. Hlutdeildarfélag er þau félög, þó ekki dótturfélög, sem félagið á verulegan eignarhlut í eða hefur myndað varanleg tengsl við í þeim tilgangi að hafa áhrif á rekstur þeirra. Félag er talið eiga verulegan eignarhlut í öðru félagi ef það á a.m.k. 20% eignarhlut í því. Eignarhlutir félagsins í dóttur- og hlutdeildarfélagum eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð. Með aðferðinni er tekið tillit til rekstrarárangurs og annarra breytinga á eigin fé félagsins. Hlutdeild í rekstrarárangri er færð sem áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага í rekstrarreikning.

	%	Nafnverð	Bókfært verð
Metan ehf., Gylfaflöt 5, 112 Reykjavík	100,00%	47.000.000	28.951.694
			<u>28.951.694</u>

7. Viðskipti við tengda aðila

Í töflunni hér að neðan koma fram heildarviðskipti ársins við tengda aðila:

	2023	2023	2023	2023
	Sala til tengdra aðila	Kaup frá tengd- um aðilum	Lán frá tengd- um aðilum	Lán til tengdra aðila
Eigendur og dótturf. þeirra....	2.737.204.442	240.643.709	20.722.118	414.304.713
Óuppgert v/endurvinnslust....			79.164.009	
Óuppgert v/grenndargáma....			1.402.486	
Metan dótturf. SORPU.....	10.217.559	7.703.973	550.900	4.498.474
	<u>2.747.422.001</u>	<u>248.347.682</u>	<u>101.839.513</u>	<u>418.803.187</u>
	2022	2022	2022	2022
	Sala til tengdra aðila	Kaup frá tengd- um aðilum	Lán frá tengd- um aðilum	Lán til tengdra aðila
Eigendur og dótturf. þeirra....	2.831.956.560	206.669.621	21.174.563	92.904.798
Óuppgert v/endurvinnslust....			361.021.753	
Óuppgert v/grenndargáma....			1.328.988	
Metan dótturf. SORPU.....	7.884.137	7.224.599	242.488	1.783.618
	<u>2.839.840.697</u>	<u>213.894.220</u>	<u>383.767.792</u>	<u>94.688.416</u>

Skýringar

8. Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar niður í ársreikningnum og nemur niðurfærslan 2,6 mkr. Á tímabilinu eru tekjurfærðar -0,3 mkr. vegna tapaðra krafna og breytinga á niðurfærslu. Breytingin greinist þannig:

	2023	2022
Afskriftareikningur 1/1	1.893.863	1.171.582
Afskrifaðar kröfur á tímabilinu	(286.603)	1.201.012
Framlag tímabilsins í afskriftareikning	1.000.085	(478.731)
Afskriftareikningur 31/12	2.607.345	1.893.863

9. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikninga:

	Stofnfé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1/1	1.886.962.568	3.796.761.187	5.683.723.755
Hagnaður ársins		90.823.971	90.823.971
Eigið fé 31/12	1.886.962.568	3.887.585.158	5.774.547.726

10. Vaxtaberandi langtímaskuldir

Lán og lántökur sem bera vexti eru færðar á upphaflegu viðskiptaverði að frádregnum afborgunum og að teknu tilliti til vísitölu- og gengisbreytinga eftir því sem við á. Skuldir eru skilgreindar sem skammtímaskuldir nema félagið hafi skilyrðislausan rétt til að fresta greiðslu í að lágmarki eitt ár eftir lok reikningsárs.

Vaxtaberandi skuldir greinast þannig:

	2023	2022
Lánasjóður sveitarfélaga NVT 2,45-3,45%	1.563.314.204	1.611.051.702
Íslandsbanki ÓVTR, 11,53%	700.000.003	766.666.669
Eignaleigur ÓVTR 11,53%	0	1.679.454
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	2.263.314.207	2.379.397.825
Næsta árs afborganir	(229.997.871)	(243.856.466)
Langtímaskuldir samtals skv. efnahagsreikningi	2.033.316.336	2.135.541.359

Langtímaskuldir greinast þannig:

	2023	2022
Skuldir vegna byggðasamlagsins	2.250.051.016	2.342.656.011
Skuldir vegna endurvinnslustöðva	13.263.191	36.741.814
	2.263.314.207	2.379.397.825

Skýringar

Afborganir af langtímaskuldum félagsins í lok tímabilsins greinast þannig á næstu ár:

Afborganir 2023	229.997.871	243.856.466
Afborganir 2024	216.734.680	205.870.570
Afborganir 2025	216.734.680	205.870.570
Afborganir 2026	216.734.680	205.870.570
Afborganir 2027	216.734.680	205.870.570
Afborganir síðar	1.166.377.616	1.312.059.079
	<u>2.263.314.207</u>	<u>2.379.397.825</u>

11. Skuldbindingar

Í samræmi við 11. og 31. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, 10 gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs og 17. gr. reglugerðar nr. 738/2003 um urðun úrgangs, tók stjórn SORPU bs. ákvörðun um að leggja á sérstakt gjald á urðaðan úrgang til að uppfylla ákvæði framangreindra laga og reglugerða um ábyrgð á eftirliti og vöktun með urðunarstaðnum í 30 ár eftir að honum hefur verið lokað. Gjaldið leggst á allan urðaðan úrgang frá 16. júlí 2009 að telja. Ábyrgðin er í samræmi við 17. gr. lið b í reglugerð nr. 738/2003.

Til gjalda á tímabilinu eru færðar 14,3 mkr. og nemur skuldbinding vegna ábyrgðar á urðunarstað í lok tímabilsins 152,3 mkr.

Endurvinnslustöðvar eru í eigu sveitarfélaganna og er færð skuldbinding vegna þeirra í bókum SORPU bs. Á móti lánunum sem tekin voru vegna endurvinnslustöðva á SORPA bs. kröfu á hendur sveitarfélögunum og dregst hún frá skuldbindingunni.

Breyting skuldbindingarinnar er eftirfarandi á tímabilinu:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Skuldbinding vegna endurvinnslustöðva í ársbyrjun	357.036.735	376.680.752
Krafa á sveitarf., v/langtímal. endurvinnslust., í ársbyrjun	(33.341.804)	(55.199.311)
Afskrift á tímabilinu	(16.286.442)	(19.644.017)
Vextir og uppreikningur langtímalána	23.322.788	21.857.507
Samtals	<u>330.731.277</u>	<u>323.694.931</u>

Skuldbindingin sundurliðast þannig:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Endurvinnslustöðvar í lok tímabilsins	340.750.293	357.036.735
Langtímalán og áfallnir vextir vegna endurvinnslustöðva	(10.019.016)	(33.341.804)
Samtals	<u>330.731.277</u>	<u>323.694.931</u>

Skuldbinding skiptist í hlutfalli við íbúafjölda sveitarfélaga þann 31.12.2023

		<u>2023</u>	<u>2022</u>
Reykjavíkurborg	56,6%	187.253.907	183.169.707
Kópavogur	16,0%	53.038.220	52.107.947
Hafnarfjörður	12,4%	40.942.934	40.013.563
Garðabær	7,7%	25.305.646	24.725.424
Mosfellsbær	5,4%	17.998.624	17.565.653
Seltjarnarnes	1,9%	6.191.946	6.112.638
Samtals		<u>330.731.277</u>	<u>323.694.931</u>

Skýringar

12. Leigusamningar

Samlagið leigir verslunar- og skrifstofuhúsnæði undir starfsemi sína. Þessir leigusamningar eru til 10 ára eða ótímabundnir. Leigusamningarnir eru allir tengdir vísitölu neysluverðs. Leigusamningarnir teljast rekstrarleigusamningar og eru leigugreiðslur þeirra gjaldfærðar í rekstrarreikningi.

Samningsbundnar leigugreiðslur eru áætlaðar að falli til þannig á næstu ár:

Leiga 2024	114.130.997
Leiga 2025	114.130.997
Leiga 2026	114.130.997
Leiga 2027	114.130.997
Leiga 2028	114.130.997
Leiga síðar	456.523.987
	<hr/>
	1.027.178.972
	<hr/> <hr/>

Sundurliðanir

	2023	2022
Rekstrartekjur		
Móttökutekjur.....	2.549.194.950	2.636.045.631
Endurvinnsluafurðir.....	1.495.782.022	944.306.155
Endurvinnslustöðvar.....	2.017.915.886	1.732.096.051
Nytjamarkaðir.....	527.653.652	443.876.234
Aðrar tekjur.....	77.810.459	15.660.354
	<u>6.668.356.969</u>	<u>5.771.984.425</u>
Rekstrargjöld		
Annar starfamannakostnaður		
Slysatryggingar.....	1.833.947	1.690.688
Fæðis- og kaffikostnaður.....	29.350.732	25.056.835
Vinnufatnaður.....	14.481.319	14.130.885
Menntun og námskostnaður.....	14.434.946	12.661.212
Annar starfsmannakostnaður.....	31.342.284	21.426.300
	<u>91.443.228</u>	<u>74.965.920</u>
Rekstur, móttaka, flutningur og ráðstöfun úrgangs		
Eyðingargjöld.....	281.219.543	72.752.159
Flutningur.....	732.077.915	620.841.399
Véla- og gámaleiga.....	710.196.195	448.976.392
Rekstrarvörur.....	102.806.475	86.509.967
Landleiga og urðunargjald.....	60.392.688	65.605.705
Tækniástoð.....	280.946.012	143.685.449
Viðhald véla og tækja.....	238.947.756	199.402.648
Tryggingar véla og tækja.....	822.737	1.497.751
Aðrar tryggingar vinnsla.....	698.485	927.584
Eftirlitsgjöld.....	1.819.617	6.476.636
	<u>2.409.927.423</u>	<u>1.646.675.690</u>
Rekstur húsnæðis		
Húsaleiga.....	94.388.347	73.804.529
Rafmagn, hiti og kalt vatn.....	88.801.523	78.163.700
Viðhald og rekstur húsnæðis.....	171.786.711	105.780.363
Fasteignagjöld og lóðarleiga.....	96.806.657	90.100.170
Annar húsnæðiskostnaður.....	32.254.441	25.344.425
Snjómokstur / hálkueyðing.....	8.521.265	7.879.896
Viðhald lóðar.....	78.927.151	53.400.041
	<u>571.486.095</u>	<u>434.473.124</u>

Sundurliðanir

	2023	2022
Kynningarkostnaður		
Auglýsingar, framleiðsla og birtingar.....	88.270.379	8.731.337
Kynningar.....	0	1.691.710
	<u>88.270.379</u>	<u>10.423.047</u>
Rekstur fólksbifreiða		
Eldsneyti.....	6.371.093	14.575.318
Viðhald.....	8.297.870	6.914.091
Skattar og tryggingar.....	5.756.217	4.208.381
Annað.....	12.011	13.063
	<u>20.437.191</u>	<u>25.710.853</u>
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður		
Ferðakostnaður.....	11.978.372	10.520.723
Ritföng og prentun.....	7.157.695	3.019.341
Símakostnaður.....	10.294.657	13.043.742
Burðargjöld.....	493.261	808.802
Fundakostnaður.....	1.790.032	773.553
Bækur og tímarit.....	169.306	804.652
Rekstur tölvubúnaðar.....	247.111.755	249.422.092
Félags- og aðildargjöld.....	4.282.937	3.098.985
Þóknun til endurskoðenda.....	6.097.309	9.807.538
Lögfræðileg aðstoð.....	70.298.638	44.735.166
Aðkeypt þjónusta.....	112.139.336	106.735.156
Innheimtu- og önnur bankaþjónusta.....	6.918.209	7.377.833
Vátryggingar.....	8.840.910	9.783.779
Afskrifaðar tapaðar kröfur.....	426.879	1.201.012
Annar kostnaður.....	10.312.558	(568.633)
	<u>498.311.854</u>	<u>460.563.741</u>
	<u>3.679.876.170</u>	<u>2.652.812.375</u>
Rekstrarkostnaður samtals		
Þóknun til endurskoðenda nánar		
Endurskoðun.....	4.123.560	3.920.453
Innri endurskoðun.....	370.900	3.351.610
Önnur þjónusta.....	1.602.849	2.535.475
	<u>6.097.309</u>	<u>9.807.538</u>

Fylgigögn með ársreikningi 2023

Fimm ára yfirlit samlagsins

Rekstur	2023	2022	2021	2020	2019
Rekstrartekjur.....	6.668.357	5.771.984	4.588.474	3.807.780	3.848.213
Rekstrargjöld.....	(5.895.470)	(4.463.247)	(3.797.829)	(3.501.372)	(3.475.432)
Hagnaður f. afskriftir.....	772.887	1.308.738	790.645	306.409	372.781
Afskriftir.....	(453.599)	(403.167)	(330.388)	(308.502)	(222.566)
Hagnaður f. fjárm. liði.....	319.288	905.570	460.257	(2.094)	150.215
Fjármagnsliðir.....	(228.464)	(218.219)	(129.317)	(142.039)	(53.931)
Hagnaður ársins.....	90.824	687.351	330.940	(144.133)	96.284

Efnahagur

Fastafjármunur.....	8.392.947	8.089.401	7.954.285	7.890.178	6.840.215
Veltufjármunir.....	1.280.225	1.506.672	1.028.421	672.061	1.043.650
Eignir samtals.....	9.673.173	9.596.073	8.982.706	8.562.239	7.883.865

Eigið fé.....	5.774.548	5.683.724	4.996.372	4.165.433	3.809.565
Skuldbindingar.....	482.992	461.606	443.978	430.137	390.040
Langtímaskuldir.....	2.033.316	2.135.541	2.240.139	2.397.631	2.571.547
Skammtímaskuldir.....	1.382.317	1.315.202	1.302.217	1.569.039	1.112.713
Eigið fé og skuldir samtals.....	9.673.173	9.596.073	8.982.706	8.562.239	7.883.865

Veltufjárhlutfall.....	0,93	1,15	0,79	0,43	0,94
Eiginfjárhlutfall.....	59,70%	59,23%	55,62%	48,65%	75,84%
Arðsemi eigin fjár.....	1,59%	12,87%	7,22%	-3,61%	17,68%
Skuldsetningarhlutfall.....	35,21%	37,57%	44,84%	57,56%	67,50%
Ársverk.....	150	130	113	113	112